

Akomodacja syntaktyczna jako mechanizm grupotwórczy

Anna Kozłowska

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

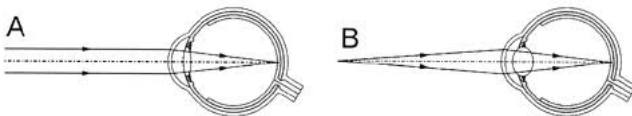
- 1 Pojęcie akomodacji składniowej
- 2 Typy akomodacji
- 3 Akomodacja a konotacja w tekście

Istota akomodacji

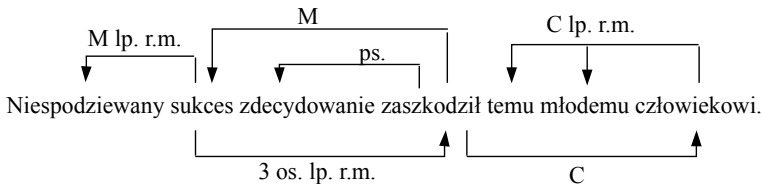
Akomodacja –

sygnalizowanie zależności składniowych; przystosowywanie się elementów podrzędnych (akomodowanych) do nadrzędnych (akomodujących).

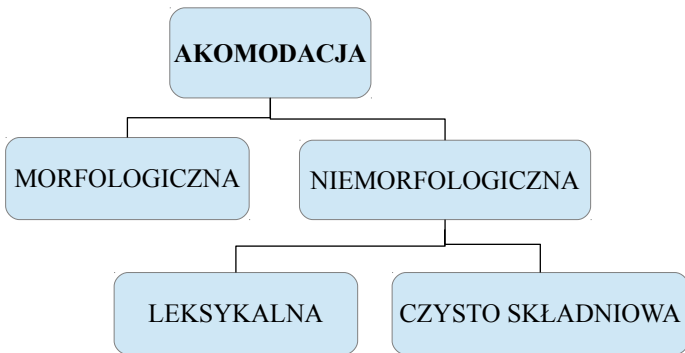
Analogia do AKOMODACJI OKA:

Akomodacja składniowa – przykład

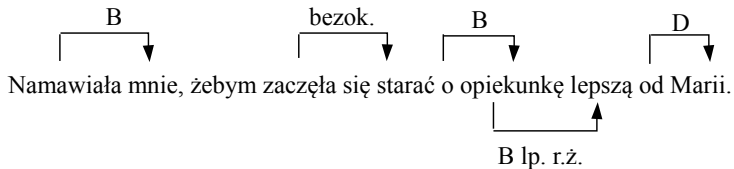

Typy akomodacji

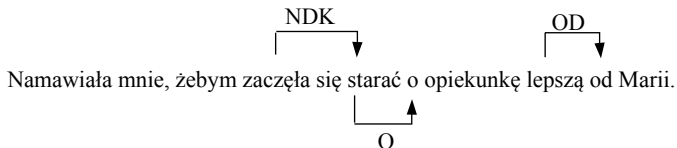
Akomodacja morfologiczna

Akomodacja morfologiczna –
wymaganie określonej formy gramatycznej.

Akomodacja leksykalna

Akomodacja leksykalna –
wymaganie określonego leksemu lub klasy leksemów.

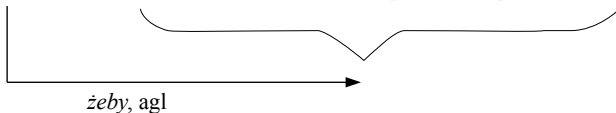

UWAGA: O akomodacji przyimkowości mówimy tylko w pozycji konotowanej! Np. w wyrażeniu *dziewczynka z zapawkami* przyimek *z* nie jest akomodowany leksykalnie, ponieważ nie jest to konotowana PrNP.

Akomodacja czysto składniowa

Akomodacja czysto składniowa –
wymaganie określonego typu struktury składniowej.

Namawiała mnie, żebym zaczęła się starać o opiekunkę lepszą od Marii.

UWAGA: O wymaganiu określonego typu frazy zdaniowej mówimy tylko w pozycji konotowanej! Np. w wypowiedzeniu *Przyjdę, bo go lubię*. zdanie podrzędne wprowadzane przez BO nie jest akomodowane czysto składniowo, ponieważ nie jest to konotowana SP.

Konotacja w tekście a akomodacja

Konotacja	Akomodacja
1. otwieranie miejsc	1. wymaganie składniowe
2. od nadrzędnika do podrzędnika i w drugą stronę	2. tylko od nadrzędnika do podrzędnika
3. niespełnianie wymagań → elipsa	niespełnienie wymagań → niegramatyczność

Konotacja opisuje elementy, które muszą współwystępować z badanym komponentem; akomodacja to refleksja nad tym, czy dany element (forma, leksem, struktura składniowa) mógłby wyglądać inaczej i co wpływa na jego kształt.

Relacje wymagań konotacyjnych i akomodacyjnych w tekście

1. Wymagania akomodacyjne i konotacyjne pokrywają się:

widział → Jana; wyższy → od mamy; myślę, → że będzie miło.

2. Akomodacja i konotacja jako relacje odwrotne:

duże zwierzę; skacze wysoko.

Relacje wymagań konotacyjnych i akomodacyjnych w tekście cd.

3. Człony konotowane a nieakomodowane:

mieszka → *tu*; *Jan* ← *i* → *Maria*.

4. Człony akomodowane a niekonotowane:

sukienka → *Marii*; *pływa* → *doskonale*.

Dziękuję za uwagę :)

Temat następnego wykładu:
WŁASNOŚCI AKOMODACYJNE POLSKICH FORM I LEKSEMÓW.
Zapraszam!